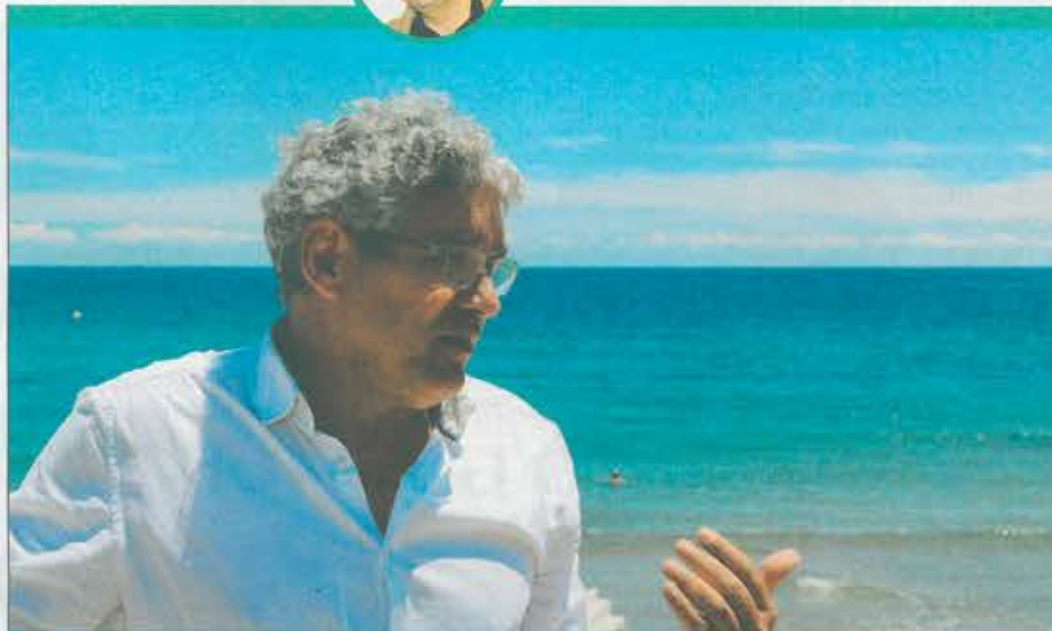

ENTREVISTA AMB ROMÁN PÉREZ

"Les famílies del segle XXI estan travessades per la tecnologia"

ALBERT ROCA

Román Pérez és un psicoterapeuta psicoanalista que treballa amb infants, adolescents i famílies, però també amb adults. Porta 25 anys en el Centre de Reeducació David de Sitges i 15 anys en la Clínica Psicoanalítica Logos de Barcelona. És membre del Comitè Organitzador d'Espai Freud i membre fundador del Grup de Treball de Psicoanàlisi amb nens del Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya. Col·laborador de Temps de família, a Radio Maricel des de 1997, i del blog La normalitat és rara, a Catalunya Press des de 2016. En uns moments que les vacances d'estiu ja finalitzen, Román parla del que succeeix en aquest període i també sobre com han irromput les xarxes socials en les relacions humanes.

Ara estan a punt de finalitzar les vacances. Hi ha algun síndrome post vacacional?

Les vacances són un moment privilegiat per a les persones en general i per les famílies en particular. Disposar del propi temps, marxar de vacances uns dies, són situacions normalment satisfactòries i reparatòries. Quan s'acaben i es reprenen la feina i les obligacions quotidianes, hi ha un impacte subjectiu en les persones, però això no pressuposa que sigui simptomàtic ni patològic. Hi ha una tendència a psicologitzar i patologitzar el que són situacions i reaccions humanes que formen part de l'ampli ventall de la subjectivitat.

Poden haver conflictes en aquest període vacacional en família?

A les vacances la feina deixa de ser el centre de la vida de l'adult, que disposa de temps per fer altres coses. Hi ha molta més convivència en família i en parella, és una bona oportunitat per a les relacions pares-fills: gaudir de la companyia, experimentar situacions quotidianes i extraordinàries. Segurament sortiran conflictes, perquè són part de la vida i perquè afloren situacions que s'arrossegueuen, però també és un bon moment per afrontar-los, amb temps i energies per parlar i per escoltar.

Quines repercussions tenen les vacances en la infància?

Les vacances estivals dels fills són llargues, dos mesos i mig. Els pares despleguen una organització i els recursos familiars que inclouen esplais i colònies, implicació d'altres familiars, o classes particulars. És una oportunitat perquè els pares passin temps amb els fills, compartint vivències i experiències fora del període escolar.

Portes molts anys en el món de la psicologia, les xarxes socials han creat un nou paradigma?

Els infants, adolescents i famílies del segle XXI estan travessats per la tecnologia de la comunicació, els dispositius electrònics i les xarxes socials, i amb això hem de comptar. Han obert immenses i insospitades possibilitats de comunicació i de coneixement, però alhora condicionen i generen noves necessitats i temptacions. Els infants tendeixen a abusar de tablettes i youtube amb la anuència dels pares, els adolescents del mòbil i del portàtil sota la dependència parental, i els joves-adults també abusen de les pantalles per plaer i/o per feina. El món de la imatge es troba en auge, en part, a costa del món de la paraula i del món simbòlic. En el treball psicoterapèutic amb infants i adolescents hi ha incor-

porada la tecnologia i les xarxes, entretant ells les necessitin per expressar-se, comunicar-se i relacionar-se.

S'ha perdut comunicació entre la parella i els fills a causa d'això?

Les relacions personals estan mediatitzades per l'ús de dispositius electrònics i de les xarxes socials, sovint en detriment dels aspectes presencials de la relació. Preocupa particularment els infants sols en internet, fent preguntes al Google perquè no hi ha un adult, uns pares a qui adreçar-se, que els acompanyin i que els controlin. La presència física dels pares i la paraula dita són béns escassos en l'actualitat.

Algun consell?

És important que els pares tinguin un criteri al respecte perquè és una qüestió transcendental, especialment amb infants però també amb adolescents. L'edat d'inici, el tipus de dispositiu, l'ús

restringit en temps i continguts, l'interès pel que els agrada mirar i jugar, són elements a tenir en compte i a controlar. És convenient que els pares es posicionin i governin també aquest aspecte de la vida familiar.

De manera general moments com la Festa Major tenen alguna funció psicològica de descàrrega d'adrenalina i de comunió amb la col·lectivitat?

La Festa Major en particular i les festes de tradició en general són formes d'arrelament a la vida cultural i social del poble. Els infants solen viure-les amb entusiasme i pels adolescents solen representar moments de més autonomia, d'anar en grup amb els amics i de fer les primeres sortides nocturnes. Hi ha més permissivitat però convé que estigui en relació a les característiques del fill i que hagi un control o seguiment parental.

Quins són els problemes més

comuns avui en dia en el món de la psicologia?

A nivell social hi ha encara molt desconeixement del que és la psicologia clínica i del concepte de psiquisme. Els mitjans de divulgació han contribuït a una vulgarització dels diagnòstics (tothom «ap que és el TDAH, la bipolaritat, el TOC, els atacs de pànic, la depressió, les addiccions, les somatitzacions). Hi ha un model imperant biologista-conductual-farmacològic que tendeix a l'etiquetació express de trastorns psicològics, i a la medicalització de la infància i de l'adolescència.

Quina és l'època més conflictiva?

Tenim conflictes derivats del canvi d'època, com ara la disrupció tecnològica, que malgrat portem casi dues dècades del segle XXI hi ha poca consciència dels canvis i molta passivitat en l'acció. Alternativament, hi ha una xarxa en construcció dinàmica d'institucions, d'associacions i de professionals que en el camp de la salut, l'educació i dels assumptes socials s'adaptin i s'adeqüen a l'època actual tant a nivell de conceptes com d'intervencions en la pràctica. Hi ha diferents moments en la construcció d'un subjecte; una llarga infància de 12 anys, una breu adolescència i molts anys de jove-adults (fins als 30 anys?), i cada un d'ells amb uns conflictes i unes dinàmiques pròpies. És cert que l'adolescent és més donat a l'actuació i a la transgressió, i que posa a prova els fonaments de la infància i de la família. Fins als 18 anys els fills depenen fonamentalment dels seus pares.

Afirmem una "mens sana in corpore sano"?

L'esser humà és una amalgama biològica, psíquica i social. Tenir cura del cos a nivell físic i nutricional és un requisit pel benestar emocional i per la qualitat de vida fins i tot per la salut mental. En l'actualitat hi ha una tendència al culte del cos, tot i que bona part d'ella més lligada a temes d'imatge i d'exhibicionisme que de salut.

El sol com el que hi ha a Sitges és un factor positiu?

El microclima de Sitges és un factor que contribueix a la qualitat de vida. La presència del mar i les dimensions relativament reduïdes de la vila també.

Per finalitzar, quins serien els consells per a una vida saludable?

No hi ha fórmules ni receptes universals. Tenir una posició activa i implicada subjectivament en els conflictes de vida afavoreix l'emergència d'un desig propi i d'una llibertat d'elecció. <

↑
Román Pérez,
davant del
mar, a Sitges.
(©ALBERT ROCA)